

**Рішення Вченої ради Сумського державного університету
від 17 жовтня 2013 року з питання:
«Про стан та завдання щодо розвитку міжнародної діяльності університету»**

Розглянувши питання «Про стан та завдання щодо розвитку міжнародної діяльності університету» Вчена рада зазначає, що за останні роки Сумський державний університет значно збільшив обсяги міжнародної діяльності за рахунок розвитку співробітництва із зарубіжними університетами, асоціаціями, фондами, активної участі у міжнародних грантових програмах, роботі в рамках спільних наукових та освітніх проектів, сприяння академічній мобільності, навчання іноземних громадян, а також розширення представництва у міжнародному освітньому інтернет-просторі. Завдяки колективним зусиллям, СумДУ протягом останніх трьох років досяг певного рівня міжнародного співробітництва, що підтверджується позиціями в рейтингах, нагородою від представництва Європейського Союзу за розвиток міжнародного співробітництва та активну участь у грантових програмах ЄС, провідними позиціями серед ВНЗ України з виконання державної програми навчання студентів та стажування аспірантів, наукових і науково-педагогічних працівників у провідних вищих навчальних закладах та наукових установах за кордоном, тощо.

Успішний розвиток університету неможливий без розуміння, що міжнародна діяльність не є відокремленим напрямком, це - комплексна, багатопланова діяльність, яка спрямована на розбудову університету як вищого навчального закладу європейського зразка і охоплює всі напрямки його роботи.

Сутністю міжнародної діяльності є:

- якісний освітній компонент у відповідності до європейських принципів;
- ефективна наукова робота;
- участь у міжнародних рейтингових оцінюваннях;
- інтернаціоналізація освітньої, наукової, гуманітарної діяльності;
- активна участь у міжнародних програмах та ініціативах з реформування системи вищої освіти, розвитку інтеграційних зв'язків з підприємництвом, посилення ролі університету в суспільстві тощо.

Шляхами досягнення вищезазначеного є:

- модернізація навчальної діяльності (міжнародне визнання, сертифікація та акредитація спеціальностей і програм навчання, сучасні методики та матеріали, англомовні програми, потужний електронний ресурс тощо);
- участь у діяльності міжнародних організацій;
- виконання міжнародних грантових програм і проектів;
- реалізація сумісних науково-дослідницьких проектів;
- академічна мобільність (двостороння мобільність осіб, що навчаються, за більшістю спеціальностей, обмін викладачами тощо);
- навчання іноземних громадян в СумДУ;
- створення якісних умов для життя та дозвілля студентів, спортивного та культурного середовища;
- представництво у міжнародному науково-освітньому інтернет- просторі.

Для вирішення завдань розвитку міжнародного співробітництва в університеті впроваджено ефективну управлінську структуру: у кожному інституті та факультеті введено посади заступників керівників з міжнародної діяльності, на кафедрах призначено відповідальних за міжнародне співробітництво, реформовано відділ міжнародного співробітництва, активізував роботу департамент міжнародної освіти. Питання, що

безпосередньо стосуються розвитку міжнародної діяльності включені до Концептуальних засад діяльності та стратегії розвитку університету на 2010-2014 рр., регулярно розглядаються Вченою радою університету (наприклад, «Навчання іноземних громадян у СумДУ – стан та перспективи» від 11 квітня 2013 року, «Стан розвитку наукової діяльності та основні завдання на 2013 рік» від 13 грудня 2012р., «Стан роботи інститутів, факультетів, кафедр та інших структурних підрозділів університету щодо якісного web-представлення результатів діяльності» від 14 березня 2013 року, «Про план заходів щодо підвищення рівня володіння іноземними мовами студентами та співробітниками для забезпечення завдань щодо академічної мобільності та активної діяльності університету у міжнародному науково-освітньому просторі» від 10 листопада 2011р.).

Сумський державний університет є членом 15 найбільш авторитетних освітніх асоціацій та має 110 угод з партнерами із 32 країн світу. У Сумському державному університеті навчається близько 1300 іноземних студентів із 52 країн світу.

Станом на 01.10.2013 р. виконується 20 загально-університетських та 85 індивідуальних грантів, у тому числі в рамках міжнародних грантових програм та проектів Європейського Союзу (Tempus, Erasmus Mundus, EuropeAid, Youth in Action), Програми розвитку ООН, Світового Банку, міжурядових дослідницьких проектів, грантів приватних фондів та організацій. До програм міжнародної академічної мобільності залучено 135 студентів, 20 аспірантів, 20 викладачів.

Університет активно бере участь у державній програмі навчання студентів та стажування аспірантів, наукових і науково-педагогічних працівників у провідних вищих навчальних закладах та наукових установах за кордоном та має 2-й показник по Україні за кількістю учасників у 2013 році.

У навчальний процес для іноземних громадян впроваджені англійські проекти для спеціальностей «Лікувальна справа», «Інформатика», «Менеджмент», збільшено ліцензійний обсяг з підготовки іноземних громадян.

Для розширення представництва Сумського державного університету у міжнародному інтернет-просторі за 2013 рік було збільшено кількість англійських веб-сайтів та обсяг контенту англійською, німецькою, французькою та російською мовами головного сайту.

У той же час існує низка питань, що потребують вирішення.

- Ефективність використання угод про міжнародне співробітництво не перевищує 50%. Під час укладання нових угод необхідно планувати конкретні напрями співробітництва – гранти, програми академічного обміну, спільну наукову роботу тощо.
- Існує необхідність використовувати можливості індивідуальних грантів для участі у більш масштабних міжнародних програмах, розширювати тематику запитів на гранти за рахунок міждисциплінарності, більш повного використання наукового потенціалу університету, збільшення кількості договорів на науково-технічну продукцію, дослідницьких проектів.
- Необхідно посилити роботу щодо залучення осіб, що навчаються, наукових та науково-педагогічних працівників до програм, які підтримують академічну мобільність – Erasmus Mundus, Tempus, ДААД, програма ім. Фулбрайта та інші.
- Необхідно планувати читання лекцій фахівцями університету за кордоном під час відряджень та залучати іноземних викладачів до педагогічної роботи у СумДУ. Впроваджувати технології визнання академічних результатів, отриманих студентами та аспірантами за кордоном.

- Необхідно створювати відповідні умови у СумДУ для навчання іноземних студентів із ЄС, розвинутих країн Америки та Азії (англомовні програми, електронні засоби навчання, відповідні умови проживання, дозвілля тощо).
- Необхідно підвищувати якість англomовного веб-представництва та використовувати веб-ресурси для активного міжнародного співробітництва. Потребує посилення робота щодо розміщення інформації про СумДУ на зовнішніх сайтах партнерів, освітніх порталах, сайтах програм та проектів.

Враховуючи вищевикладене та з метою реалізації системного підходу в широкомасштабній міжнародній та зовнішньоекономічній діяльності, яка спрямована на розбудову Сумського державного університету як вищого навчального закладу європейського зразка

Вчена рада постановляє:

1. Директорам інститутів, деканам факультетів:

- підготувати до 15.12.2013 р. програму проведення міжнародних акредитацій/сертифікацій освітніх програм, спеціальностей, навчальних модулів тощо, з конкретизацією заходів на 2014 рік. Проректору з НПР Любчаку В.О. спільно з відділом міжнародного співробітництва узагальнити надані пропозиції та розробити загально-університетський план міжнародних сертифікацій освітніх послуг СумДУ;
- з метою впровадження міжнародних стандартів повного забезпечення навчального процесу сучасними учбовими матеріалами підготувати плани на 2014-2016 рр. розробки та використання електронних засобів навчання, дистанційних курсів з пріоритетом підготовки матеріалів англійською мовою;
- з метою впровадження англomовних магістерських програм та міжнародно-визнаних практик викладацької діяльності запрошувати іноземних професорів, фахівців на постійну роботу (за можливості) або на роботу за принципом часткової зайнятості;
- підготувати до 31.12.2013 р. пропозиції випускових кафедр щодо розширення переліку ВНЗ, спеціальностей, форм участі студентів, аспірантів, науково-педагогічних працівників в програмах академічної мобільності та реалізації програм довготермінового навчання за кордоном (подвійних дипломів, включеного семестру, паралельного навчання тощо).

2. Нижчепереліченим посадовим особам розробити та надати ректору до 01.03.2014 р. пропозиції щодо програми залучення до навчання та стажувань в СумДУ студентів, аспірантів розвинутих країн Європи, Америки, Азії (в тому числі за програмами двосторонньої академічної мобільності):

- першому проректору Карпуші В. Д. сумісно з директорами інститутів, деканами факультетів визначити перелік та забезпечити методичне і кадрове супроводження відповідних освітніх напрямів підготовки, програм, модулів тощо;
- першому проректору Карпуші В. Д. сумісно з керівниками підрозділів забезпечення навчального процесу передбачити впровадження сучасних англomовних технологій супроводження навчання іноземних студентів (документообіг у деканатах, розклад, сервіси тощо);
- проректору з наукової роботи Чорноусу А. М. запропонувати англomовні програми навчання в аспірантурі та перелік «майданчиків» для виконання в СумДУ сучасних наукових досліджень, проходження стажувань;

- проектору з НПР Любчаку В. О. сумісно з начальником ВМС Кириченко К. І. збільшити можливості участі СумДУ в програмах двосторонньої мобільності шляхом розширення існуючих та подання заявок в нові програми, фонди;
 - проректору з НПР Король О. В., проректору з АГР Положію А. М. запропонувати заходи щодо забезпечення належного рівня послуг з проживання та харчування на базі СумДУ іноземних фахівців та осіб, що навчаються.
 - Проректору з НПР Любчаку В. О. спільно з відділом міжнародного співробітництва узагальнити надані пропозиції та підготувати вищезазначену програму до 01.06. 2014 р.
3. Проректору з наукової роботи Черноусу А.М.
- налагодити постійну роботу та контроль протягом трьох років результативності стажувань аспірантів, НППІ за кордоном (за бюджетною програмою та іншими програмами мобільності), виконання наукових досліджень та оприлюднення їх результатів, впровадження в грантові проекти тощо;
 - вивчити можливість та підготувати пропозиції відкриття на базі СумДУ спільних лабораторій з іноземними науковими центрами;
 - підготувати та впроваджувати комплекс заходів для забезпечення участі університету в основних наукових грантових програмах (РП7, Горизонт -2020, міждержавні дослідницькі проекти тощо), збільшити обсяги господарчих договорів з іноземними партнерами та збільшити обсяги виконання індивідуальних грантів науковцями СумДУ.
4. Ректорату постійно удосконалювати методика внутрішньо-університетського рейтингу з урахуванням змін критеріїв всесвітньо-визнаних міжнародних рейтингових агенцій.
5. Начальнику відділу практики та інтеграційних зв'язків із замовниками кадрів Васькіну Р. А., директору департаменту міжнародної освіти Божку М. О. сумісно з завідувачами випускових кафедр запровадити систему обліку випускників СумДУ, котрі працевлаштовані за кордоном або в представництвах іноземних фірм в Україні та запропонувати механізм налагодження співпраці з ними.
6. Начальнику відділу практики та інтеграційних зв'язків з замовниками кадрів Васькіну Р.А. спільно з начальником ВМС Кириченко К.І. активізувати роботу з організації студентських практик за кордоном та на підприємствах іноземних фірм в Україні, опрацювати можливість працевлаштування випускників СумДУ закордонними підприємствами, фірмами, установами.
7. Директорам інститутів, деканам факультетів звернути підвищену увагу на розвиток міжнародної діяльності з країнами, по поглибленню співробітництва з якими СумДУ має відповідні доручення МОН України, а саме країнами Дунайського регіону (у тому числі із Словаччиною), Китаєм, Норвегією, Францією, Литвою.
8. Робочим групам за діючими проектами програм ЄС Темпус, Еразмус Мундус та EuropeAid за участі СумДУ забезпечити успішне виконання запланованих проектами завдань, максимальне залучення ресурсів зазначених програм для розвитку університету.
9. Підвищити ефективність використання партнерських зв'язків університету, участі в діяльності міжнародних організацій та асоціацій. Начальнику ВМС Кириченко К. І. забезпечити моніторинг ефективності міжнародного співробітництва,

передбачивши закріплення відповідних угод за кафедрами та підрозділами університету. Заступникам директорів інститутів, деканів факультетів з міжнародної діяльності заслуховувати кожного року звіти кафедр про виконання діючих угод та реалізацію домовленостей з розширення міжнародного співробітництва.

10. Розвивати співробітництво із дипломатичними представництвами іноземних країн (США, Німеччина, Франція, Словаччина, Польща та ін.) та дипломатичними місіями України закордоном з метою розширення кола партнерів, залучення до програм співробітництва тощо.

Відповідальні: Любчак В. О., Кириченко К. І.

11. Протягом 2013-2015 рр. відкрити на базі СумДУ культурні, спортивні осередки та центри співробітництва з партнерами із Німеччини, Франції, Польщі, арабських країн тощо.

Відповідальні: Любчак В. О., Король О. В., Бріжатиий О. В., Кириченко К. І., Божко М. О.

12. Значно розширити представлення діяльності університету в інтернет-просторі, забезпечити розширення англомовних та іншомовних веб-ресурсів СумДУ, впровадити англомовні веб-сервіси тощо.

Відповідальні: Любчак В.О., Дорошенко О.В., Кириченко К.І., Фільченко Д.В.

13. Активізувати роботу студентської агенції з міжнародної діяльності, забезпечити представництво кожного інституту та факультету СумДУ.

Відповідальні: Кириченко К.І., Оприско М.Б.

Голова Вченої ради

А.В. Васильєв

Секретар Вченої ради

А.І. Рубан